

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.233/2009/5.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla Dr. Ollé György Ügyvéd Irodája (ügyintéző: dr. Regős Attila ügyvéd) által képviselt **felperes neve (címe)** alatti székhelyű felperesnek, - dr. Vadon Gál ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2009. február hó 25. napján kelt 6.G.40.007/2009/4. sorszámú ítélete ellen az alperes részéről 5. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 400.000,- (Négyszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Köteles az alperes külön felhívásra az állam javára 782.700,-(Hétszáznyolcvankettőezer-hétszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket megtéríteni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A perben nem álló **személy 1** az ismeretlen körülmények között birtokába került, külföldről származó **/gépjármű-1/** típusú tehergépkocsi eredetiség vizsgálatának elvégzése iránt a **cég3** képviseletében eljárva az alperes alkalmazottjához, **/alperesi alkalmazott neve/** fordult. Átadta az eredetileg **/gépjármű-2/** forgalmi rendszámú járműre vonatkozó forgalmi engedélyt, és **alperesi alkalmazott** a vizsgálatot elvégezte, az okmányokhoz átjavított forgalmi engedélyt csatolt, mintha alváz- motorcsere történt volna. Az eredetiség vizsgálatot „C” minősítéssel zárta, amely mindössze adateltérést jelez a tényleges állapot és a csatolt okmányokban feltüntetett adatok között. A járművet a **felperesi** Okmányirodában jelentették be a **cég3** tulajdonjogának bejegyzésére 2002. május 30-án, ahol **felperesi alkalmazott** a járművet a kft nevére írta és kiadta az új **/gépjármű-3/** forgalmi rendszámot. **Személy1** ezt a járművet a ...-i székhelyű **cég2-n**

keresztül értékesítette, amelyet a **cég1** 2002. június 18. napján 12.500.000,-Ft-ért megvásárolt. A kereskedő cég a nyerges vontatót a 2002. június 21. napján kelt adásvételi szerződéssel értékesítette a **cég5** részére. A vételárát az **cég4** finanszírozta. A Rendőr-főkapitányság Nyomozó Osztálya 2003. március 11. napján 193/2002/. bü. számú határozatával a járművet lefoglalta, miután azt ismeretlen tettes tulajdonította el Ausztriából, és hamis adatok bejegyzésével helyezték forgalomba. A lefoglalást a Városi Ügyészség 2004. július 6. napján kelt B.1767/2003/14-II. számú határozatával megszüntette és a gépjárművet kiadni rendelte a **cég6** tulajdonos részére. A Mosonmagyaróvári Városi Bíróság B.422/2004/17. sorszámú ítéletében **alperesi alkalmazott** bűnösségét bűnpártolás vétségében, a B.701/2004/2. számú ítéletével **felperesi alkalmazott** bűnösségét kétféleképpen, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében állapította meg.

Az **cég4** a szerződés érvénytelenségének megállapítása és a vételár visszafizetése iránt a **cég1**-vel szemben pert indított a Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtt. Az eljáró bíróság 9.G.40.036/2005/9. sorszámú ítéletével a keresetnek helyt adva megállapította az adásvételi szerződés érvénytelenségét és kötelezte a **cég1**-t 13.000.000,-Ft és ezen összeg után 2003. március 12. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamata, valamint 1.380.000,-Ft perköltség megfizetésére. A peres felek a jogerős ítélet alapján 2006. március 6. napján egyezségeket kötöttek és a kötelezett 3 db gépjármű tulajdonjogának átadásával, valamint értékkiegyenlítés megfizetésével eleget tett az ítéletben foglaltaknak. Ezután a **cég1** a **felperesi** Polgármesteri Hivatal ellen indított pert, és a Csongrád Megyei Bíróság 2008. március 7. napján kelt 6.G.40.208/2007/16. sorszámú ítéletével kötelezte a polgármesteri hivatalt, hogy fizessen meg a gazdasági társaság részére 18.752.047,-Ft-ot és ennek 2006. március 6. napjától a kifizetésig járó 7 %-kal növelt összegű késedelmi kamatát, valamint 1.100.000,-Ft perköltséget. A Szegedi Ítéltábla 2008. június 30. napján kelt Gf.III.30.184/2008/4. sorszámú ítéletével az elsőfokú határozatot részben és akként változtatta meg, hogy a marasztalási összeget 18.471.788,-Ft és ennek 2006. március 27. napjától járó, az elsőfokú ítélet szerinti mértékű kamataira leszállította, míg az egyéb rendelkezéseket helyben hagyta. Az alperest 240.000,-Ft másodfokú perköltség megfizetésére is kötelezte. **Jelen per felperese** a jogerős ítélet alapján megfizette a **cég1** részére 26.089.598,-Ft-ot.

A fizetési meghagyással indult és a kötelezett ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes 13.044.799,-Ft és ezen összeg után 2008. október 7. napjától a kifizetés napjáig terjedő időre járó késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadása szerint az alkalmazásában álló **alperesi alkalmazott** a perbeli gépjármű eredetiség vizsgálata során bűncselekményt megvalósító jogellenes magatartást tanúsított és ezzel az okmányiroda köztisztviselője, **felperesi alkalmazott** tevékenysége mellett közrehatott a kár bekövetkezésében, amelyért fele arányban felelősséggel tartozik.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Elsődlegesen illetékességi kifogást terjesztett elő, míg az ügy érdemére vonatkozóan állította, hogy **alperesi alkalmazott** csupán részmunkaidős gépkocsivezetőként állt alkalmazásában, azonban az eredetiség vizsgálatot egyéni vállalkozóként végezte. Az így okozott esetleges kárra az alkalmazott károkozására vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem alkalmazhatók, ezenkívül vitatta a kármegosztás arányát is.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg a felperes részére 13.044.799,-Ft-ot, és ennek 2008. október 7. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamatát, valamint 590.000,-Ft perköltséget. Kötelezte továbbá a le nem rótt kereseti illeték megtérítésére. Indokolásában kifejtette, a többek közös károkozására, illetve a belső jogviszony rendezésére alapított igény kapcsán, hogy alkalmazható a kár bekövetkezésének helye szerinti egyéb illetékességi szabály, illetve a felek kárfelelőssége egyetemleges. A Ptk. 348. § (1) bekezdésére utalva kiemelte, az alperes nem bizonyította, hogy az egyébként alkalmazásában álló eredetiség vizsgálatot végző **alperesi alkalmazott** nem a fennálló munkaviszony keretében tevékenykedett. A Mosonmagyaróvári Városi Bíróság B.422/2004/17. sorszámú ítéletében tényként állapította meg, hogy nevezett a kft alkalmazásában foglalkozott eredetiség vizsgálattal, és a bíróság az alperes védekezésével szemben ezt tekintette irányadónak. Az alkalmazott magatartását vizsgálva arra utalt, hogy észlelnie kellett volna a gépjármű vizsgálatokor az ellentmondásokat, és helyesen az „c” minősítést alkalmazhatta volna. A bűnpártolás kizárólag szándékosan követhető el, így a felróhatóság alól nem mentesülhet. A közrehatás mértékének vizsgálatokor figyelemmel volt arra, hogy a cselekmények a károsodást előidéző okfolyamatban miként illeszthetők, ezek milyen jellegűek és mértékűek. E szempontokra tekintettel **alperesi alkalmazott** és **felperesi alkalmazott** közrehatását egyenlő súlyúként értékelte.

Az alperes az elsőfokú ítélet elleni módosított fellebbezésében elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, másodlagosan a közrehatás arányának módosítását, **alperesi alkalmazott** enyhébb súlyú bűncselekményére hivatkozva 10-90 %-os kármegosztás alkalmazását kérte. Vitatta a kártérítés jogalapját, mert alkalmazottja részmunkaidős gépkocsivezető volt. Állította, hogy ezen munkaköre alapján részesült munkabérben, amely nem volt olyan mértékű, hogy eredetiség vizsgálatot végezhetett volna. Bár a gazdasági társaságnak fix és mobil eredetiség vizsgáló állomásra van engedélye és kódja, csupán a fix állomást üzemeltette. Tőle elkülönült engedéllyel és külön kóddal rendelkezett **alperesi alkalmazott**, aki mobil vizsgálatokat végzett, és mozgó állomást üzemeltetett, mint egyéni vállalkozó. Ezért munkabérben e tevékenysége után nem részesült, és a kft-nek e tevékenységből bevétele nem származott. A büntető ügyben a cég képviselőjét nem hallgatták meg, és igazolást sem kértek tőlük, de az ott feltárt tényállás a polgári per bíróságát egyébként sem köti. Hivatkozott továbbá arra, hogy **alperesi alkalmazott** és **felperesi alkalmazott** eltérő minősítésű és súlyú bűncselekményt követett el, amelynek folytán a

közrehatás nem lehet egyenlő arányú. Ha a polgármesteri hivatal önként és időben rendezzi a kárigényt, nem merül fel késedelmi kamat és perköltség.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Okfejtése szerint a büntető ítéletben több helyen rögzítették, hogy **alperesi alkalmazott** a bűncselekményt, mint az alperes alkalmazottja követte el, és a könyvelői igazolásból, valamint a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokból eltérő következtetés nem vonható le. Csatolta az alperes alkalmazottjának rendőrségi meghallgatásáról készült jegyzőkönyvét.

A fellebbezés **megalapozatlan**.

A Pp. 4. § (2) bekezdése alapján az alperes fellebbezésében arra helytállóan hivatkozott, hogy a büntető bíróság ítélete a polgári perben eljáró bíróságot csak annyiban köti, hogy a terhelt a terhére rótt bűncselekményt elkövette-e. Az elkövetői magatartás polgári jogkövetkezményeinek megállapításakor nincs akadálya annak, hogy a per során felmerült valamennyi bizonyíték figyelembevételével a polgári ügyben eljáró bíróság a büntető bíróságtól eltérő tényállást állapítson meg (BH 2003. évi 457. számú jogeset). A Ptk. 348. § (1) bekezdésének alkalmazására akkor kerül sor, ha az alkalmazott tevékenysége volt meghatározó a károkozásban, és a károkozás egész folyamata az ő működéséhez kapcsolódik. Az alperes jogorvoslati kérelmében megismételte azt az előadását, hogy **alperesi alkalmazott** részmunkaidőben gépkocsivezetőként alkalmazta, és az alkalmazott egyéni vállalkozóként végzett tevékenysége a károkozó magatartás, amelyért nem tartozik felelősséggel, mert ez nem kapcsolható a cég működéséhez. A peradatokból viszont megállapítható, hogy a gazdasági társaság is végzett gépjármű eredetiség vizsgálatot. A Mosonmagyaróvári Városi Bíróság B.422/2004/17. sorszámú ítéletének indokolásában több helyen egyértelműen rögzíti, hogy **alperesi alkalmazott** az alperes munkavállalójaként követte el a bűncselekményt. A másodfokú eljárásban benyújtott könyvelői igazolás alkalmatlan ezen tény cáfolatára, ugyanis a károkozás szempontjából közömbös, hogy **alperesi alkalmazott** részmunkaidős foglalkoztatott volt, és milyen összegű munkabérben részesült. A mobil eredetiség vizsgálat változó helyszínen gépjárművel történik, amely kapcsolódott az alkalmazott gépkocsivezetői munkaköréhez. A felperes csatolta **alperesi alkalmazott** rendőrségi meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet, amelyben még tanúként hallgatták meg 2003. május 22. napján. A tanú a törvényes jogkövetkezményekre figyelmeztetés mellett adta elő, hogy 2002. május hónapban az alperes alkalmazásában dolgozott, mint gépjármű eredetiség vizsgáló. Mindezen körülmények együttes mérlegelésével az alkalmazott jogellenes, egyben felróható magatartása egyértelműen megállapítható, és ez kizárja, hogy a jogi személy alperes kimentse magát a kártérítési felelősség alól. Így a felperes kárát az alperes és a felperes alkalmazottai közösen, felróható magatartásukkal okozták, s mint közös károkozók felelőssége a Ptk. 344. § (1) bekezdése szerint a károsulttal szemben egyetemleges, egymással szemben pedig magatartásuk felróhatósága arányában oszlik meg.

A felperes a közösen okozott kárt megtérítette a károsultnak és a kárösszeg, késedelmi kamata, valamint egyéb költsége 50 %-ának megfizetése iránti igényének az elsőfokú bíróság helyt adott. Az alperes vitatta a felróhatóság arányát és a belső jogviszonyban 10-90 %-os, a felperesre terheőbb kármegosztást kért alkalmazni. A Ptk. 342. § (2) bekezdése értelmében a kár a károkozók között egyenlő arányban oszlik meg, ha magatartásuk felróhatóságának arányát nem lehet megállapítani. Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján okszerűen mérlegelte az egyes károkozók magatartását az egységes okfolyamaton belül, a közrehatás arányának megállapításakor. Annak nincs jelentősége, hogy a büntető eljárásban **alperesi alkalmazott** bűnösségét vétségben, míg **felperesi alkalmazott** köztisztviselő bűnösségét büntetési minősítésben állapították meg. A köztisztviselő, mint hivatalos személy által elkövetett cselekmény az általa betöltött munkakör alapján minősül súlyosabbnak. Így nem bír jelentőséggel az sem, hogy az elkövetőket milyen büntetési tétellel sújtották, hiszen súlyosabban büntetendő az olyan bűncselekmény, amelyet hivatalos személy követett el. Mindketten döntési helyzetben voltak, **alperesi alkalmazott** a valóságtól eltérő adatokat rögzített az eredetiség vizsgálat eredményeként, és így vált lehetővé, hogy **felperesi alkalmazott** a gépkocsi tulajdonjogát új tulajdonosra írja át, és a belföldi rendszámot kiadja. Felróható magatartásuk összevetésével a felelősség fele-fele arányú megosztása indokoltan történt.

Az alperes megalapozatlanul vitatta a felperes által megtérített késedelmi kamat és perköltség arányos részének átháríthatóságát. A Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.184/2008/4. sorszámú ítéletében már rámutatott arra, hogy a teljes reparáció elve alapján álló kártérítésnél a helytállási kötelezettség kiterjed a károkozó magatartással okozati összefüggésben keletkezett, a károsult vagyonában beállott értékcsökkenésre, és az ehhez kapcsolódó okszerűen nem jogosulti mulasztásból eredően felmerült járulékokra és költségekre (Ptk. 355. § (4) bekezdés). A kárenyhítés körében (Ptk. 340. §) a polgármesteri hivataltól nem volt elvárható, hogy a vele szemben indult kártérítési perben védekezési jogáról lemondjon és már az ítélet jogerőre emelkedése előtt teljesítsen. Ebben a peres eljárásban az alperest tájékoztatták a beavatkozás lehetőségéről, de ezzel nem kívánt élni. Az alperes jogorvoslati kérelmében arra nem hivatkozott, hogy a felperes a Csongrád Megyei Bíróság 6.G.40.208/2007/16. sorszámú, illetve a Szegedi Ítéltábla már hivatkozott ítéletében megszabott 15 napos határidőn túl teljesített. Tény, hogy az alperes a másodfokú ítéletben megállapított 18.471.788,-Ft-ot és az eredeti késedelmi kamatot 3.507.042,-Ft-ot megfizette. A másodfokú bíróság kijavító végzése folytán felmerült, további 2.770.768,-Ft-ot nem vitatottan ugyancsak határidő alatt teljesített. Megfizette továbbá az első- és másodfokú eljárás során felmerült és indokolt 1.340.000,-Ft összegű perköltséget. Így az alperesre áthárított 13.044.799,-Ft megfelel a kármegosztásnak.

Az előzőekben kifejtettek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján hagyta helyben.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a felperes másodfokú eljárás során felmerült költségét a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni. E költség a felperes jogi képviseletével merült fel, amelynek mértéke a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) és (5) bekezdésén alapul. Köteles az alperes az

illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megtérítésére a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. §-a értelmében.

S z e g e d, 2009. szeptember hó 28. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró